

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Sýkorové a soudců Mgr. M. Nipperta a JUDr. Aleny Bílkové ve věci

žalobkyně:

Hypoteční banka, a.s. IČO 13584324
sídlem Radlická 333/150, 150 00 Praha 5
zastoupená advokátem JUDr. Liborem Němcem, Ph.D.
sídlem Husova 240/5, 110 00 Praha 1

proti

žalované:

Česká republika - Ministerstvo vnitra, IČO 00007064
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

za účasti vedlejšího účastníka
na straně žalované:

Obec Pňov-Předhradí, IČO 00239631
sídlem Husova 37, 289 41 Pňov
zastoupená advokátem JUDr. Janem Malým
sídlem Sokolovská 5/49, 186 00 Praha 8

o zaplacení částky 1 705 536,36 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně a vedlejšího účastníka na straně žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 21. září 2021, č. j. 10C 41/2020-89,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku II. **mění** tak, že **se** žaloba co do částky 16 934 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně od 20. 2. 2020 do zaplacení **zamítá**, jinak **se** co do částky 18 552 Kč s příslušenstvím **potvrzuje**.

- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výrocích III., IV. a V. **zrušuje** a v tomto rozsahu **se** věc **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zastavil řízení co do částky 536 390,05 Kč s příslušenstvím (výrok I.). Uložil žalované, aby žalobkyni zaplatila částku 35 486 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně od 20. 2. 2020 do zaplacení (výrok II.). Co do částky 1 133 660,31 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 1 367 676,90 Kč od 20. 2. 2020 do 30. 11. 2020 a z částky 1 133 660,31 Kč od 4. 11. 2020 do zaplacení žalobu zamítl (výrok III.). Dále uložil žalobkyni, aby na náhradě nákladů řízení zaplatila žalované 1 800 Kč (výrok IV.) a vedlejšímu účastníkovi 115 214,70 Kč (výrok V.).
2. Žalobkyně se proti žalované podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, dále také „OdpŠk“, domáhá zaplacení částky 1 705 536,36 Kč s příslušenstvím z důvodu odškodnění nesprávného úředního postupu, který jí měl být způsoben tím, že dne 4. 10. 2012 s ní uzavřela I. J., jež padělala podpisy na smlouvách, a to za použití osobních údajů své dcery V. J., bez jejího vědomí a na její jméno, smlouvu o poskytnutí hypotečního úvěru ve výši 1 700 000 Kč, když jí předložila dne 21. 1. 2013 fiktivně uzavřenou smlouvu o převodu vlastnického práva k nemovitostem a zástavní smlouvu, u kterých byly podpisy všech smluvních stran úředně ověřeny dne 22. 1. 2013 T. P., zaměstnankyní obecního úřadu, a to přesto, že věděla, že osoby před ní kupní smlouvu ani zástavní smlouvu nepodepsaly, ani podpisy za své pravé neprohlásily, za což byla následně pravomocně odsouzena pro trestné činy úvěrového podvodu a zneužití pravomoci úřední osoby. Žalobkyně zahájila insolvenční řízení proti I. J., přičemž jí vznikla škoda za nesplacenou jistinu úvěru ve výši 1 604 722,46 Kč a dále za náklady na odstranění následků nesprávného úředního postupu, a to za zastupování advokátem v rámci insolvenčního řízení proti I. J. a exekučního řízení proti V. J., jakož i v řízení o určení neexistence zástavního práva a v řízení o soudním prodeji zástavy.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby s tím, že nelze mít za prokázané, že žalobkyni vznikla škoda v souvislosti s nesprávným úředním postupem, k čemuž odkázala na rozsudky v trestních řízeních, a to Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 19. 2. 2018, č. j. 5T 168/2017-3364, a Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 18. 3. 2019, č. j. 6T 69/2018-659, jakož i na usnesení Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 10. 4. 2019, č. j. 8C 375/2018-74. S poukazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu pak namítla, že nárok na náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. je zásadně nárokem subsidiárního charakteru podmíněný tím, že se poškozený nemůže domoci nápravy jiným způsobem, přičemž dostatečnou a nutnou podmínkou vzniku uplatněné škody byl postup zaměstnankyně žalobkyně Bc. M. M. P., hypotečního bankéře s oprávněním ověřovat podpisy u hypotečních smluv.
4. Vedlejší účastník na straně žalované navrhl zamítnutí žaloby z důvodu nedostatku příčinné souvislosti, když uvedl, že vůle žalobkyně a I. J. nesměřovaly k uzavření úvěrové smlouvy, ale k vylákání peněz z banky.

5. Soud prvního stupně řízení podle § 96 odst. 2 o. s. ř. co do částky 536 390,05 Kč zastavil, neboť v této části vzala žalobkyně žalobu zpět z důvodu, že částku 234 016,59 Kč obdržela na základě rozvrhového usnesení vydaného v rámci insolvenčního řízení vedeného na majetek I. J. a částka 302 373,46 Kč byla uhrazena na splátkách úvěru.
6. Soud prvního stupně po provedeném dokazování s odkazem na § 3 odst. 1 písm. c), § 5, § 13, § 15 odst. 2 a § 31 odst. 1 OdpŠk, na § 1970 o. z., jakož i na § 1 odst. 2 a § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 21/2006 Sb. vzal za relevantní, že v řízení bylo prokázáno, že I. J. zfalšovala podpisy své dcery V. J., Z. N. a M. N. na kupní smlouvě a na zástavní smlouvě k nemovitostem, přičemž úřednice obce tyto podpisy legalizovala, ačkoliv věděla, že tyto osoby před ní kupní smlouvu nepodepsaly a podpisy za své neprohlásily a nepodepsaly se ani do ověřovací knihy. I. J. pak za použití občanského průkazu své dcery V. J. zfalšovala její podpis na smlouvě o poskytnutí hypotečního úvěru a zaměstnankyně žalobkyně při vědomí, že se jedná o falsum, uzavřela s I. J. úvěrovou smlouvu, i když věděla, že se nejedná o osobu, se kterou je uzavírána hypoteční smlouva a ověřila podpis na úvěrové smlouvě. Tím bylo umožněno bez vědomí V. J., aby došlo k uzavření úvěrové smlouvy na její osobu a následně žalobkyně I. J. poskytla hypoteční úvěr ve výši 1 700 000 Kč, přičemž na splátkách úvěru bylo uhrazeno 397 651 Kč.
7. Soud prvního stupně uzavřel, že tím, že úřednice obce legalizovala podpisy na kupní a zástavní smlouvě v rozporu se zákonem, dopustila se tak nesprávného úředního postupu.
8. Dále soud prvního stupně vzal v úvahu, že podmínkou pro poskytnutí úvěru byla zástavní smlouva s ověřeným podpisem zástavce a dovodil tudíž, že více skutečností spolupůsobilo k téměř škodlivému následku a že nedošlo k přetržení příčinné souvislosti.
9. Současně soud prvního stupně přihlédl k tomu, že bylo prokázáno, že se žalobkyně přihlásila do insolvenčního řízení vedeného proti I. J. a že na základě rozvrhového usnesení byla uspokojena částkou 234 016,59 Kč.
10. Podle soudu prvního stupně však žalobkyně neprokázala, že by se domáhala náhrady škody po své bývalé zaměstnankyni Bc. M. M. P., jež porušila své povinnosti při plnění pracovních úkolů a úmyslně tak žalobkyni způsobil škodu, a která byla odsouzena za úvěrový podvod.
11. V návaznosti na shora uvedené soud prvního stupně v daném případě dospěl k závěru, že z hlediska odpovědnosti státu za škodu žalobkyni dosud škoda nevznikla, neboť není zřejmé, zda bude či nebude její nárok uspokojen, a proto žalobu co do částky 1 068 332,41 Kč s příslušenstvím z titulu nesplacené části jistiny úvěru zamítl.
12. Dále soud prvního stupně uzavřel, že ze shora uvedeného důvodu žalobkyni nepřísluší ani náhrada nákladů řízení, která žalobkyni vznikla v insolvenčním řízení a přihláškou do exekuce proti V. J. v celkové částce 65 327,90 Kč.
13. Ohledně tvrzené škody spočívající v náhradě nákladů řízení vzniklé žalobkyni v souvislosti se soudními řízeními soud prvního stupně uvedl, že zaměstnankyně žalobkyně se na falsu zástavních smluv nepodílela, přičemž žalobkyně nebyla zcela uspokojena v rámci insolvenčního řízení vedeném na majetek I. J., jež opatřila zástavní smlouvy falsem podpisů. Soud prvního stupně tedy dovodil, že je zde dána odpovědnost státu za škodu, neboť nebyť toho, že úřednice obce tento podpis legalizovala, nedošlo by k soudním sporům, když na základě právě ověřeného podpisu bylo zástavní právo zaneseno do katastru nemovitostí a žalobkyni v souvislosti s těmito řízeními vznikla škoda.

14. Podle soudu prvního stupně v řízení o soudním prodeji zástavy vedeného u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 8C 375/2018 vznikly žalobkyni náklady za soudní poplatek ve výši 5 000 Kč a za náklady řízení ve výši 5 400 Kč, které žalobkyni byla povinna uhradit zástupkyni žalované V. J., jakož i náklady jejího právního zastoupení za tři úkony právní služby po 1 500 Kč podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právního tarifu (advokátního tarifu), dále jen „AT“, a to za návrh, repliku k vyjádření žalované a účast na jednání dne 10. 4. 2019; dále za tři režijní paušály po 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT, a DPH ve výši 1 134 Kč.
15. V řízení o neexistenci zástavní smlouvy vedeném u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 8C 411/2018 bylo podle soudu prvního stupně rozhodné, že žalobkyně byla uznána povinnou uhradit soudní poplatek ve výši 5 000 Kč a náklady řízení, které byla povinna uhradit M. a Z. N. ve výši 6 776 Kč, přičemž jí vznikly náklady za její právní zastoupení, a to za dva úkony po 2 500 Kč podle § 9 odst. 3 písm. a) AT (vyjádření k žalobě, účast na jednání dne 23. 10. 2019), a za dva režijní paušály po 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT a DPH ve výši 1 176 Kč.
16. Soud prvního stupně tedy shledal oprávněným nárok žalobkyně na náhradu škody v celkové částce 35 486 Kč včetně úroku z prodlení, přičemž u příslušenství přihlédl k tomu, žalobkyně uplatnila u žalované svůj nárok dne 19. 8. 2019 a v prodlení byla od 20. 2. 2020.
17. O nákladech řízení ve vztahu mezi žalobkyní a žalovanou, jakož i ve vztahu mezi žalobkyní a vedlejším účastníkem na straně žalované soud prvního stupně rozhodl podle § 142 odst. 3 o. s. ř.
18. Proti tomuto rozsudku, ale jen proti zamítavému výroku III., podala žalobkyně včasné a obsáhlé odvolání. Uvedla v něm především, že soud prvního stupně správně skutkově zjistil, že došlo k porušení právní povinnosti, tedy k nesprávnému úřednímu postupu, že za porušení této povinnosti odpovídá žalovaná, že jí vznikla újma ve výši 1 169 146,31 Kč, z toho 1 068 332,41 Kč na nesplacené jistině úvěru a 100 813,90 Kč na nákladech spojených s nápravou nesprávného úředního postupu, přičemž jí přiznal částku 35 486 Kč s tím, že mezi porušením povinnosti a vznikem újmy je dána příčinná souvislost, čímž byly veškeré obecné předpoklady vzniku práva na náhradu škody naplněny. Vytkla ale soudu prvního stupně, že nesprávně právně posoudil, že jí právo ještě nevzniklo, neboť je subsidiárního charakteru ve vztahu k právu na náhradu škody vůči Bc. M. M. P.. Podle žalobkyně je tento závěr soudu prvního stupně nesprávný, neboť subsidiarita nároků vůči státu je dána pouze v případech, kdy ještě před porušením povinnosti státu existuje primární pohledávka ze smluvního závazku nebo bezdůvodného obohacení za primárním dlužníkem, kterou v důsledku tohoto porušení není možné uspokojit („ztráta pohledávky“). Od tohoto případu je nutno odlišit případy, kdy v důsledku porušení povinnosti státu pohledávka (na náhradu škody) ještě jen vzniká a situaci, kdy vícero škůdců (včetně státu) způsobilo společný škodlivý následek, ale vůči žádnému z nich nemá poškozený pohledávku ze smluvního závazku nebo bezdůvodného obohacení. Zdůraznila pak, že v tomto případě neměla před provedením nesprávného úředního postupu vůči Bc. M. M. P. pohledávku ze smluvního závazku ani bezdůvodného obohacení, nýbrž až v důsledku spolupůsobení státu (nesprávného úředního postupu) jí za touto osobou vznikla pohledávka na náhradu škody. Podle žalobkyně nárok vůči státu tak nemůže být subsidiární ve vztahu k této pohledávce a pokud byl někdy nárok státu ve vztahu k nějaké její pohledávce subsidiární, bylo by tak ve vztahu k pohledávce za I. J., ohledně níž však již prokázala, že ji nelze uspokojit. Na podporu své argumentace pak odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 3. 2020, sp. zn. 30Cdo 1329/2019. Dále namítla, že i pokud by bylo právní posouzení soudu prvního stupně správné, soud prvního stupně by řízení zatížil vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, protože žalobci své právní posouzení, odlišné

od posouzení jí předestřené, nesdělil a nepoučil ji podle § 118a o. s. ř. Navrhla tedy, aby byl rozsudek v jí napadeném výroku III. změněn a jejímu nároku bylo v plném rozsahu vyhověno.

19. Vedlejší účastník podal odvolání proti výroku II. rozsudku soudu prvního stupně, ve kterém s odkazem na rozsudky Okresního soudu v Hradci Králové v trestních řízeních namítl, že úvěrová smlouva byla uzavřena dříve, než byly žalobkyni předloženy smlouvy, které kromě jiného také byly sestaveny na podkladě pokynů a instrukcí pracovnice žalobkyně. Dále namítl, že žalobkyni již v roce 2018 muselo být známo, že hypoteční úvěr jí poskytnutý není pravý, a že listiny mají vážnou vadu. Podle odvolatele žalobkyně i s ohledem na zahájené trestní řízení vedené vůči její zaměstnankyni musela vědět o vadném obchodu, i přesto podala návrh, zjevně nepřipadný, a vedla řízení o nařízení soudního prodeje zástavy, a proto náklady vynaložené v tomto řízení nebyly náklady vzniklé v příčinné souvislosti s vadným obchodem, nýbrž s vadným rozhodnutím žalobkyně takové řízení vést, respektive vynaložené prostředky na úhradu nákladů úspěšné strany byly důsledkem neúspěchu ve sporu, a nikoliv důsledkem vadného obchodu. Namítl rovněž, že v řízení o neexistenci zástavního práva, které proti žalobkyni vedli vlastníci, bylo řízením, které spadá časově podáním za podání žalobkyně a řízení o něm proběhlo poté, co byla žalobkyně obeznamenána se stavem svého žádání o nařízení soudního prodeje zástavy a také i s řízením o omezení V. J. ve svéprávnosti. Podle odvolatele však neučinila žádného kroku k narovnání zjevně opodstatněné věci proti ní uplatněné. Náklady řízení potom nebyly účelně vynaloženými. Namítl též, že se jednalo o náklady v procesu, který přináležel k předmětu hypoteční činnosti založené na zástavním právu a že se jedná o běžnou součást činnosti žalobkyně, ke které je vybavena způsobilými pracovníky a řízení nijak nevybočuje z činnosti zcela obvyklé. Účelnost vynaložených nákladů, pokud se jednalo o zastoupení advokátem, tudíž v poměru k uplatněné regresní náhradě nebyla dána. Navrhl proto, aby byl výrok II. napadeného rozsudku změněn tak, aby i v této části byla žaloba zamítnuta.
20. Žalovaná se v průběhu jednání před odvolacím soudem připojila k odvolání vedlejšího účastníka a plně souhlasila s jeho odvolací argumentací. K odvolání žalobkyně uvedla, že považuje rozhodnutí soudu prvního stupně v souladu s ustálenou soudní judikaturou za správné, přičemž odkázala na své vyjádření k žalobě a na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu i Ústavního soudu, a to zejména na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25Cdo 2601/2010 a usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28Cdo 4230/2010. Zdůraznila dále, že nárok na náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem ve smyslu ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. je zásadně nárokem subsidiárního charakteru, podmíněný tím, že se poškozený nemůže domoci nápravy jiným způsobem. Navrhla tedy potvrzení napadeného výroku III. rozsudku.
21. Žalobkyně k odvolání proti výroku II. rozsudku namítla, že náklady v soudních řízeních vynaložila účelně. V tomto ohledu zrekapitulovala úkony v nich provedené s tím, že výši škody jí vzniklé bezpochyby prokázala, stejně jako příčinnou souvislost. Namítla, že daná obrana byla uplatněna až v odvolacím řízení. Zdůraznila dále, že sice s ohledem na trestní rozsudky věděla o spáchání úvěrového podvodu, trestní soudy ale neposuzovaly (ne)existenci zástavního práva a s ohledem na § 135 odst. 1 o. s. ř. by civilní soud rozhodující o nařízení prodeje zástavy takovým posouzením ani nebyl vázán, přičemž spáchání úvěrového podvodu a dokonce i neplatnost zástavní smlouvy (případně shledána trestními soudy) přitom automaticky nemusí znamenat neexistenci zástavního práva žalobce. Odkázala také na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2016, sp. zn. 31Cdo 353/2016. Dodala, že v okamžiku podání návrhu na nařízení prodeje zástavy ještě neexistoval pravomocný rozsudek o její bývalé zaměstnankyni M. M. P., a proto s dostatečnou mírou jistoty nemohla vědět, že nakonec kvůli jejímu trestněprávnímu jednání bude soudem shledán nedostatek její dobré víry, přičemž potřebovala prokázat, že vůči V. J. nemá pohledávku nejen ze smluvního závazku, ale ani z bezdůvodného obohacení, což bylo postaveno najisto až v řízení o soudním

prodeji zástavy. Namítla také, že řízení o určení neexistence zástavního práva nebylo od počátku zjevně bezúspěšné, neboť s ohledem na průběh tohoto řízení, pokud by vzdala tento spor ještě před ústním jednáním, vedlejší účastník by znovu zcela jistě účelově argumentoval tím, že nemůže uplatňovat nárok vůči státu, když se zástavního práva sama vzdala. K tomu dodala, že v daném řízení nikdy žádnou výzvu o smírné řešení věci od manželů Novotných neobdržela a že ani do 11. 4. 2019 k narovnání nebyl dán dostatečný důvod, přičemž poté byl ve věci učiněn na obou stranách pouze jeden úkon právní služby - účast na soudním jednání 23. 10. 2019, a pokud by však nebyl učiněn tento úkon, musela by využít služeb advokáta minimálně na úkon sepsání narovnání a na minimálně jedno jednání s protistranou. Výše nákladů spojených s tímto řízením by tak nižší stejně nebyla. Podle žalobkyně není rovněž pravdou, že by byly náklady na její zastoupení advokátem vynaloženy neúčelně, neboť se nejednalo o běžnou součást její činnosti, nýbrž se jednalo o spor zejména po právní, ale i skutkové stránce dost složitý. Závěrem uvedla, že samozřejmě má zaměstnance s právnickým vzděláním řešící běžnou sporovou agendu, avšak je zřejmé i ze spisového materiálu tohoto řízení, že se jedná o složitý spor vyžadující advokáta s příslušnou specializací, přičemž nemá specialisty na řízení o náhradě škody proti státu a bylo jen logické, že chtěla, aby jí i ve všech s tím souvisejících věcech zastupovala jedna osoba, a to pochopitelně advokát s příslušnou specializací. Poukázala pak na to, že se nejedná o „formulářovou“ žalobu a že má jako jakákoli jiná osoba právo využít služeb advokáta. K tomu dodala, že navíc požaduje náhradu odměny uhrazené svému advokátovi pouze ve výši dané advokátním tarifem, je však samozřejmé, že skutečně uhrazená odměna byla mnohem vyšší, a to s ohledem na to, že standardem je sjednávání hodinové odměny a s ohledem na jejich obvyklou výše je zjevné, že celkové náklady na tuto činnost vynaložené přesahují ty uplatňované.

22. Žalobkyně dále své odvolání doplnila o tvrzení, že její bývalá zaměstnankyně Bc. M. M. P. je nemajetná, k čemuž poukázala na řízení vedené vůči ní u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 15C 173/2021.
23. Odvolací soud přezkoumal rozsudek v napadeném rozsahu včetně závislých nákladových výroků ve smyslu § 212 a § 212a odst. 1 a 5 ve spojení s § 214 odst. 1 o. s. ř.
24. Soud prvního stupně na základě provedeného dokazování dostatečně zjistil základní a pro danou věc relevantní skutečnosti ohledně nezákonné činnosti I. J. a postupů pracovnice obecního úřadu T. P. a bývalé zaměstnankyně žalobkyně Bc. M. M. P., jakož i skutečnosti týkající se insolvenčního řízení ve vztahu k I. J., v rámci kterého nebyla žalobkyně zcela uspokojena ve svých nárocích, a řízeních o soudním prodeji zástavy a o neexistenci zástavní smlouvy. V tomto ohledu odvolací soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.
25. Odvolací soud rovněž souhlasil se závěry soudu prvního stupně, že v daném případě více skutečností spolupůsobilo k těmto škodlivému následku.
26. Odvolací soud se též ztotožnil se závěrem, že bývalá zaměstnankyně žalobkyně Bc. M. M. P. se na falsu zástavních smluv nepodílela a že ohledně škody ve výši 18 552 Kč spočívající v náhradě nákladů řízení vzniklé žalobkyni v souvislosti s řízením o neexistenci zástavní smlouvy vedeného u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 8C 411/2018 je dána odpovědnost státu za škodu. V této souvislosti souhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že nebýt toho, že úřednice obce T. P. legalizovala podpis, nedošlo by k soudním sporům, neboť na základě právě ověřeného podpisu bylo zástavní právo zaneseno do katastru nemovitostí. Podle názoru odvolacího soudu bylo rozhodné, že v uvedeném řízení byla žalobkyně v postavení strany žalované, jež se bránila návrhu žalobě a žalobkyně tak v souvislosti s nesprávným úředním postupem úřednice obce T. P. (potažmo nezákonným jednáním I. J., pozn. odvolacího soudu) důvodně vynaložila náklady za své

právní zastoupení s tím, že s ohledem na výsledek daného řízení jí ještě byla uložena povinnost k náhradě nákladů řízení straně žalující.

27. Odvolací soud však dospěl k odlišnému závěru ohledně tvrzené škody, jež měla žalobkyni vzniknout v souvislosti s řízením o soudním prodeji zástavy vedeným u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 8C 375/2018, které skončilo zamítnutím návrhu žalobkyně z důvodu, že zástavní smlouva nebyla nikdy platně uzavřena. Ohledně tohoto nároku odvolací soud, na rozdíl od soudu prvního stupně, přihlédl k tomu, že sama žalobkyně již ve svém návrhu ze dne 15. 11. 2018 odkazovala na rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 19. 2. 2018, č. j. 5T 168/2017-3364, kterým byla I. J. (v návrhu označené jako matka zástavní dlužnice) odsouzena za spáchání několika trestných činů úvěrového podvodu, mimo jiné i pro padělání zástavní smlouvy, od které se odvíjel předmět uvedeného řízení. Současně žalobkyně ve svém návrhu poukázala na probíhající řízení vedené vůči bývalé zaměstnankyni žalobkyně Bc. M. M. P., jež se měla dopustit zločinu úvěrového podvodu po předchozí domluvě s I. J.. Podle odvolacího soudu bylo za dané situace pouze na rozhodnutí žalobkyně, zda při vědomí výsledku trestního řízení vedeného vůči I. J. a s přihlédnutím k probíhajícímu trestnímu řízení vůči Bc. M. P., tedy s vědomím o vadách úvěrové i zástavní smlouvy, že podala návrh na soudní prodej zástavy. Odvolací soud tedy uzavřel, že v tomto případě nebyla dána příčinná souvislost mezi tvrzenou výší škody a jednáním žalované. Ohledně části tohoto nároku odvolací soud tudíž uzavřel, že žaloba co do částky 16 934 Kč s příslušenstvím nebyla podána důvodně.
28. K námitce žalobkyně odvolací soud uvádí, že dle jeho názoru otázku příčinné souvislosti v řízení o nároku na náhradu škody zkoumá soud sám, aniž by bylo třeba, aby takovou námitku vznesla žalovaná strana.
29. Ze shora uvedených důvodů byl rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujícím výroku II. co do částky 16 934 Kč s příslušenstvím podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změněn tak, že v této části byla žaloba zamítnuta a co do částky 18 552 Kč s příslušenstvím byl podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrzen.
30. Jak již bylo shora uvedeno, odvolací soud přisvědčil závěru soudu prvního stupně, že v daném případě více skutečností spolupůsobilo k témuž škodlivému následku, tedy více subjekty, a to s ohledem na jednání I. J., pracovnice obecního úřadu T. P. a bývalé zaměstnankyně žalobkyně Bc. M. M. P.. Odvolací soud ale nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že v tomto případě žalobkyni dosud škoda nevznikla, neboť žalobkyně neprokázala, že by se domáhala náhrady škody po své bývalé zaměstnankyni Bc. M. M. P..
31. V poměrech projednávané věci s ohledem na v řízení prokázanou nemajetnost I. J. je dána odpovědnost (subsidiární) žalované za škodu způsobenou žalobkyni v souvislosti s nesprávným úředním postupem pracovnice obecního úřadu T. P.. Současně však žalobkyně mohla svůj nárok uplatnit vůči své bývalé zaměstnankyni Bc. M. M. P., jež jako další spolupůsobila na škodě vzniklé žalobkyni. V tomto ohledu odvolací soud shodně se žalobkyní dovodil, že je zde dána tzv. solidární odpovědnost státu a Bc. M. M. P., přičemž bylo jen na žalobkyni, vůči kterému ze škůdců podá žalobu (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 3. 2020, sp. zn. 30Cdo 13289/2019, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2020, sp. zn. 30Cdo 3203/2018, a judikaturu v nich uvedenou; rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na <http://www.nsoud.cz>). Závěr soudu prvního stupně, jenž rozhodl veden zásadou o státu jako posledním dlužníku, v tomto případě tudíž nemůže obstát.
32. Skutečnost, že žalobkyně zvolila cestu podáním žaloby jen vůči jednomu ze solidárních škůdců, vzhledem v daném případě k prokázaným skutečnostem podle názoru odvolacího soudu

ale nevylučuje, aby se soud zabýval mírou spoluzavinění (srov. § 26 OdpŠk a § 2918 a násl. o. z.) za vzniklou škodu na straně poškozené žalobkyně, a to s ohledem na jednání její bývalé zaměstnankyně Bc. M. M. P.. Mírou spoluzavinění žalobkyně se však soud prvního stupně vůbec nezabýval.

33. Z výše uvedeného důvodu odvolací soud napadený rozsudek v zamítavém výroku III. a v závislých nákladových výrocích IV. a V. podle § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř. zrušil a v tomto rozsahu věc podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
34. Na soudu prvního stupně nyní bude, aby se v naznačeném směru znovu vypořádal s žalobkyní uplatněným nárokem, a to z pohledu jeho důvodnosti. Přitom bude nezbytné, aby si vyjasnil otázku případné míry spoluzavinění žalobkyně jako poškozené, respektive míry spoluzpůsobení vzniku škody (spolupříspěví žalobkyně) z důvodů na její straně, jež jí lze přičítat, a v tomto ohledu případně provedl v nezbytném rozsahu dokazování.
35. Výrok I. zůstal odvoláním nedotčen (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Praha 1. června 2022

JUDr. Věra Sýkorová v. r.
předsedkyně senátu